

Управління культури і туризму
обласної державної адміністрації

Обласна бібліотека для дітей ім. А.П.Гайдара

Моя мала Батьківщина

вибрані твори

читачів бібліотек Кіровоградщини –

юних учасників обласного туру

Всеукраїнського конкурсу

„Моя мала Батьківщина”

м. Кіровоград

2007 рік

**Відповідальна
за випуск збірки**

Т. Манжула,
директор обласної
бібліотеки для дітей
ім. А.П.Гайдара

Редакція:

О. Ліней,
заступник директора
з наукової роботи

**Упорядкування збірки
та комп'ютерна верстка**

Л.Босюк,
провідний методист
Н. Расторгуєва,
завідуюча відділом
у справах розвитку
дитячих бібліотек
і маркетингу

Сканування матеріалів:

С. Снегірьов,
М. Згривець
провідні інженери
з програмного
забезпечення

Вступне слово

Зберегти і примножити історію, духовні, культурні скарби рідного народу; відродити найдорожче: забуте слово, прислів'я чи приказку, мелодію материнської пісні, бабусину колядку чи щедрівку, зберегти вишивки, вироби декоративного мистецтва, звичаї, традиції, обряди та історичні нариси про край є пріоритетним у роботі багатьох бібліотек Кіровоградської області. Адже це дає кожній дитині можливість краще пізнати себе, свій народ, свою землю; формує уміння свято берегти і передавати із покоління в покоління все те, що створили наші предки; сприяє вихованню патріотичних почуттів до малої Батьківщини.

Не даремно мовиться, що той, хто не знає свого минулого, не вартий свого майбутнього. Тому, не випадково, наприкінці 2006 року пройшов Всеукраїнський конкурс дитячої творчості „Моя мала Батьківщина” (на виготовлення дітьми кращої книги-саморобки про історію, культуру та сьогодення рідного краю). Конкурс було організовано Національною бібліотекою України для дітей спільно з Українським фондом соціальних гарантій військовослужбовців та ветеранів Збройних Сил за підтримки Міністерства культури і туризму України, а в області – обласною бібліотекою для дітей ім. А.П.Гайдара спільно з Кіровоградським відділенням Українського фонду соціальних гарантій військовослужбовців та ветеранів Збройних Сил за підтримки управління культури і туризму обласної державної адміністрації.

Про зростання інтересу дітей до історичного минулого України, традицій, звичаїв свого народу та краю свідчить активна участь юних користувачів обласної бібліотеки для дітей ім. А.П.Гайдара та бібліотек області у проведенні вищезазначеного конкурсу.

На розгляд членів обласного журі було представлено 50 індивідуальних та колективних робіт дітей з різних куточків Кіровоградщини у двох вікових категоріях: 5-10 років та 11-16 років. Більшість робіт, представлених на обласний тур конкурсу, вирізнялись своєю неординарністю, цікавою подачею матеріалу, яскравим оформленням.

За найбільш вдале рішення у виконанні книжки-саморобки, творчий підхід учасників до оформлення та змістовного наповнення книжок матеріалами про рідний край, члени обласного журі визначили переможцями обласного туру роботи **у віковій категорії 5-10 років**: „Дивосвіт мого краю” Валькевич Ольги учениці 2-го класу с. Нова Прага Олександрійського району, „Перлинки від Даринки” Дарини Четвертак учениці 4-го класу смт. Новгородка, „Я – мала частинка України” ілюстрована збірка дитячих поезій учнів 3-4-х класів с.Аджамка Кіровоградського району; **у віковій категорії 11-16 років**: „Ти в серці вічна і єдина, моя маленька Батьківщина” - колективна робота членів літературно-поетичного гуртка „Кришталеві краплини слова” учнів 3-7-х класів с. Хашувате Гайворонського району, „Моя степова Еллада” Назарчуків Єгора та Романа учнів 8-го та 11-го класів смт. Петрове, „Моє

рідне село” - колективна робота учнів 10-го класу Протопопівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Олександрійського району.

Ці роботи було направлено до Всеукраїнського організаційного комітету конкурсу „Моя мала Батьківщина” (м. Київ), за рішенням якого робота „Ти в серці вічна і єдина, моя маленька Батьківщина” членів літературно-поетичного гуртка „Кришталеві краплини слова” учнів 3-7-х класів с. Хащувате Гайворонського району перемогла у номінації „Пам’ять заради майбутнього” на всеукраїнському рівні. Діти в своїй книжечці з теплом і любов’ю пригадали історію рідного села, талановитих вихователів, вчителів та знаних земляків. Юними гуртківцями було проведено значну пошукову роботу, вражає розповідь про героїчні роки Великої Вітчизняної війни та місцевий народний музей 5-ї танкової армії. Крім цього, на сторінках книжки учасники літературно-поетичного гуртка представили власні твори про рідний край. Представник гуртка разом з керівником взяли участь у нагородженні переможців Всеукраїнського конкурсу дитячої творчості „Моя мала Батьківщина”, яке відбулось 19 грудня 2006 року у Національній бібліотеці України для дітей. Також одній з юних учасниць гуртка випала чудова нагода здійснити в 2007 році поїздку в Німеччину.

Ми вдячні всім, хто долучився до проведення конкурсу, став автором та надав допомогу у виданні цієї книги: юним обдарованим землякам з районів області; членам журі – відомим і знаним людям нашого краю: В.В.Бондарю, письменнику, голові обласної організації Національної Спілки письменників України; В.Г.Плітіну, художнику, викладачу Кіровоградської дитячої художньої школи, члену Спілки художників України; представникам управління культури і туризму обласної державної адміністрації; працівникам обласної бібліотеки для дітей ім. А.П.Гайдара та бібліотек області.

До збірки увійшло 50 поетичних і прозових творів, 8 малюнків 41 учасника конкурсу - юних читачів бібліотек - з 14-ти районів області.

Сподіваємось, що це видання, буде першою ластівкою популяризації віршів і прози талановитих дітей нашого краю та надихне їх на нові творчі здобутки.

Манжула Таїсія Сергіївна,
директор Кіровоградської обласної
бібліотеки для дітей ім. А.П.Гайдара,
заступник голови журі обласного туру
Всеукраїнського конкурсу „Моя мала Батьківщина”

„Можна все на світі
вибирати, сину,
Вибрати не можна
тільки Батьківщину!”

Василь Симоненко

* * * * *

с м т В і л ь ш а н к а

Л а н о в е н к о О л е н а

6 клас

Кохають гроші, кохають милу,
А хто кохає кришталь чи килим,
А хто квартиру, а хто машину,
А хто собаку, чи кішку сіру.

А я кохаю зорю вечірню
І колос спілий у ниві впрilій.
А я кохаю людей привітних
І мову нашу барвисту, милу.

Кохаю я землю оцю прекрасну
Її річки, калину рясну.
А я кохаю дерева й трави
Такі зелені і кучеряві.

Кохаю пісню народну, сильну
Як Україну щедру, вільну.
Кохаю діток я синьооких
Синюху нашу швидку, глибоку.

Вільшанські луки – немов, з картинок
Сади квітучі біля хатинок.
А ще кохаю я край свій рідний
Де батько й ненька
І там, де рід мій.

м. Гайворон

Ткачук Катерина

6 клас

**зі збірки „Очима, розумом і серцем небайдужої дитячої душі”
учнів 5-6 класів ЗОШ № 1**

Освідчення в коханні рідній оселі. Так дивно і так людськи. Спробуйте розворушити своє серце, зачепити струни душі, сказати теплі слова тій землі, якою ходите з дитинства. Станеться чудо! Все навколо оживе, засяє. Ви переконаєтесь, що ніде не знайдете кращого місця на землі, ніж оселя, де ви вперше побачили світ, де живете у затишку своєї сім'ї.

с. Хащувате

Гайворонський район

Білятинська Юлія

3 клас

**з книги-саморобки „Ти в серці вічна і єдина,
моя маленька Батьківщина”**

літературно-поетичного гуртка „Кришталеві краплини слова”

Чарівна стежина

Хто сказав, що влітку обов'язково потрібно мандрувати? Мені добре і вдома. Біжу щоранку стежиною до Бугу. Цікаво, що нового вона розповість мені сьогодні?

Стежинка знає багато чого: і про війну розповідала, коли з дідусем ходили на прогулянку; і котика привела до нашого двору; і братика Михайлика бавила; і на велосипеді катала. Вона мене завжди кличе до себе, так загадково підморгує і шепоче: „Мерщій ходімо. Я тобі таке покажу!” І справді: то грибки показала - блискучі, коричневі; то квітки - ніжні, рожеві. Я не рвала їх. Нехай усі милуються. А одного разу вона звабила мене барвистим метеликом. Хотіла я побачити, що там у нього на крильцях намальовано. Та так далеко забігла, що ледь не заблукала...

Цікаво, який сюрприз приготувала стежинка сьогодні? Біжу, озираюся, аж бачу тато іде назустріч і несе величезну рибину. Оце сюрприз! Ну й стежинка-чарівниця! Цікаво, а бажання ця рибка уміє виконувати?..

З верхановська Ірина

3 клас

Смачне, бо рідне

Не знаю як хто, а я люблю відпочивати в рідному селі, у бабусі. Скажете: „Нічого надзвичайного?” Аж ні! У бабусі незвичайне все. Часом думаю чи не чарівниця вона?

Прокидаюся вранці, а по хаті йде солодкий щемкий запах, від якого вже не влежиш у ліжку. Запах веде на кухню. А там, на столі, на білій гарній серветці, красується паляничка. І така ж гарна, така ж рум'яна! Не втримуюся і відламую шматочок: ой і смачна! Ніколи не куштувала такої. Чую бабусин голос із сіней:

- Іринко, вже спробувала хлібчик? Чи смачний?

- Звісно, смачний. Так увесь одразу і з'їла б.

Бабуся заносить у хату молоко, ще тепле, ставить глечик на стіл. Таке солодке!

Запитую у бабусі, чому в неї усе таке смачне, а вона мені ось що відповідає: „Молочко смачне, бо пила наша Лиска солодку воду з блакитної річечки, їла духмяні квіточки, лікувальне зіллячко.

Смачне, бо рідне, бо вирощене і зроблене з любов'ю. Сонечко колоски пестило, вітерець голубив, дощик напував; роботящі люди урожай збирали. От і вийшло золоте борошно. А я з нього паляничку спекла чарівну. Чарівну, бо увібрала вона в себе усю красу і силу рідного краю. Тепер нам передасть. І будемо ми сильні духом, не хворітимемо, любитимемо рідний край і повернемося до нього, де б не були”.

Ось такий секрет відкрила мені бабуся.

Лопушанська Влада

3 клас

Чи доводилося Вам спостерігати, як сідає сонечко? Ні? Тоді слухайте і уявляйте.

Одного разу ми з сестрами пішли на гору, що біля Бугу. Відпочивали, милувалися красою. Непомітно підкрався вечір. Небо запалало усіма барвами райдуги. Червона розпечена куля поступово ховалася за обрій. Здалося, що ми потрапили у казку. На небі вимальовувалися чудернацькі гори, неймовірно гарні палаци, дивовижні звірі. Як велично, як хороше! Певно ніде нема такої краси, тільки у рідному краї!

Хата моя, біла хата, квіти мої, квіти

Моя хата потопає в квітах будь-якої пори року. І не дивно, адже ми з сестричками та мамою - добрі господині. Прабабуся казала: „Тримай хаточку, як у віночку”. Ми так і робимо.

Рідна моя хата, біленька, гарна, мов лялечка. Вона нас вибавила. Вона нас виростить і проводитиме у далекі краї, а потім разом з мамою виглядатиме, чекатиме нашого повернення. І ми повернемося, бо нема ніде ріднішого і кращого куточка. Лише тут найяскравіше світить сонце, найкраще співають птахи, найяскравіше квітнуть квіти - маленькі посланці сонця. Мабуть, сонечко засвітило барвисті ліхтарики радості, щастя і добра. Біля якої хати більше ліхтариків-квіток - у тій хаті більше радості і щастя; у тій хаті живуть добрі, гарні люди.

Красуня-калина

Над стежкою - гілля калини.
Аж очі сліпнуть від краси!
Стоїть собі одна-єдина
Умита в сонячній росі.
Така прекрасна, незрадлива,
Мов юна дівчина в вінку.
Тендітна, ніжна і вродлива, -
Її побачила таку.
Стоїть, прикрашена намистом,
Шепоче щось у тишині.
Червоним кетягом змахнула
І стало радісно мені.

Зустріч з ветераном

Неподалік від нашої хати живе самотній дідусь Моргун Гнат Петрович, 1920 року народження. Йому зараз 85 років. Гнат Петрович - учасник бойових дій, має орден і багато медалей. Я попросила його, щоб розповів про війну, і ось що він мені розповів: „В армію я був призваний 1940 року у листопаді. Служив у Білорусії, у місті Гродно, яке знаходиться за 12 км від кордону з Польщею.

22 червня 1941 року почалася війна. Фашистська Німеччина напала на мирне населення Радянського Союзу, у складі якого була й Україна... На той час Німеччина вже завоювала всю Європу!

Англія і Америка стали на боці Радянського Союзу, та все-таки наші війська почали відступати, бо не змогли витримати несподіваного натиску німецької армії. Частина, в якій я служив (№ 18-44), була оточена біля Пінських боліт, що в Білорусії. Тут я потрапив у полон. Довелося пройти табори „Сувалки” (Польща) та „Фішбор” (Німеччина). У 1942 році утік. Дійшов до містечка Гродик, де знов був затриманий. Відбував покарання у карцері табору „Гогенштейн” у Німеччині. Тут мене мордували по-звірячому. Потім був відправлений на роботу в місто Кассель. Дочекався тепла і знов вирішив втекти, але був затриманий біля міста Талле, де й відбував покарання. За дачу хибних свідчень був заточений у концентраційний табір „Бухенвальд”. Яких тільки жахів тут не надивився! До нас ставилися гірше, ніж до тварин. Морили голодом, спалювали людей живцем, били і знущалися.

У 1944 році мене відправили на будівництво підземного заводу в Судетських горах (місто Берга-Гера).

У березні 1945 року утік і дійшов до станції „Варти”, де зустрівся з військами Червоної армії і був зарахований до 436 гаубичного артилерійського полку 12-ї Армії. Закінчив війну взяттям Берліну. Нарешті - ПЕРЕМОГА!

Демобілізований з армії 23 травня 1946 року, згідно наказу Верховної Ради від 20.03.1946 року”.

Ми часто бігаємо до дідуса Гната. Він завжди охоче розповідає про своє життя. Не зважаючи на всі біди і горе, які випали на його долю, дідусь залишається доброю, радісною і порядною людиною. Де лишень береться у нього стільки оптимізму, стільки енергії і тепла. Гнат Петрович не схожий на стару людину. Він енергійний і молодий, його очі сяють завжди радістю. Ми дуже любимо і поважаємо його.

Квітка сонця

Чи бували Ви в полі? Чи бачили як квітне соняшник? Маленьке сонечко, диво на ніжці. Коли настає ранок, він повертає свою золоту голівку до мами-сонечка і цілісінький день дивиться уважно своїми маленькими розумними оченятами: а що там, далеко, он за тим пагорбом? І тягнеться, тягнеться до світла, до неба.

Товаришує соняшник із бджілками та джмеликами. Щедро пригощає нектаром та пилком. А вдячні бджілки-трудівниці готують у чарівних вуликах смачний золотаво-темний мед і діляться з людьми.

Та не тільки мед дає людям соняшник, а й запашну золоту олійку. Знаєте, чому у нього все золоте? Бо йому передало сонечко своє золоте вбрання, своє тепло і ласку.

Пелюсточки яскраво-жовті,
Неначе в сонця промінці, -
Заглянув сонях у віконце
У золотім своїм вінці.
Зерно нам дасть смачну олійку,
А цвіт - духмяного медку.
Де ще побачиш в цілім світі
Красу небачену таку?

П л а к с і є н к о О л е к с а н д р а
3 клас

Найглибша річка у моїм селі.
Вона могутня, свободолюбива.
Хай не змілють води голубі!
Нехай завжди вона буде красива!

Найяскравіші квіти у селі –
Барвисті, сонячні, доглянуті дбайливо.
У кожную хату, в ніжних пелюстках,
Вони несуть добра і щастя зливу.

Найвищі зорі у моїм селі,
Такі високі, гарні, мерехтливі.
Нехай не згасне світло у віках.
Нехай дарують завжди казку й диво!

Найкращі люди у моїм селі,
Такі невтомні і трудолюбиві.
Вирощують щороку врожаї, -
Нехай вони усі будуть щасливі!

Чорній Таїса

3 клас

Мала Батьківщина

Мала Батьківщино, кохана ненько,
До тебе моє пригорнулось серденько.
Тут милі простори, тут рідная хата...
Люблю Батьківщину, як маму і тата.

Мала Батьківщина... Тут прадіди жили.
Свій край у кривавих боях боронили;
За волю боролись і світле майбутнє.
Їх подвиг навіки живий, незабутній!

Тут небо безкрає, тут річка і ниви.
У рідному краї я буду щаслива.
Повік не забуду дороги до хати
І край свій коханий буду захищати.

* * * * *

с. Іванківці

Знам'янський район

Солодаренко Інна

6 клас

Кольорова краса

Кожна пора року красу свою має.
Весняна краса – це птахи співучі,
Рослини і квіти пахучі.

Літня краса – це сади фруктові
Та сонячні промені кольорові.

Осіння краса – це лани золоті,
Плакучі дощі на радість мені.

Зимова краса – це ялина зелена
Сніги лапаті й хуртовини безмежні.

Осінь

Осінь, осінь прийшла
І весела й сумна,
І сонячна й дощова,
Нам гриби, ягоди принесла.
А в які золотаві сукні,
Ти дерева одягла!
Будемо пісні співати
Та обжинки святкувати.

* * * * *

с. Аджамка

Кіровоградський район

з книжки-саморобки дитячих поезій „Я - мала частинка України”
користувачів учнів 3-4 класів Аджамської сільської бібліотеки № 2

Б о й к о А н г е л і н а

Осінь ходить гаєм

Осінь ходить гаєм.
Птахи в теплий край відлітають.
Хлопчик на сопілці
Сумну пісню грає.
Жовте листя скрізь кружляє
І на землю опадає.
Це в моє село прийшла
Осінь золота!

Веселка над моїм селом

Що то за диво-рушничок над нами висить?
Різнокольоровими барвами горить?!
Це ж веселочка чудова, гарна, веселкова.
Пісня ллється з її серця
Крізь дощик дрібненький.
А ось вийшло сонце із свого віконця
Навкруги посвітило
І всю Україну враз звеселило.

В а л ь к о К а т е р и н а

Люблю...

Люблю я сонечко яскраве,
Люблю я небо голубе,
Люблю я гай, що листям грає,
Люблю, село моє, тебе.

Люблю свою домівку рідну
І річечку – синеньку стрічку.
Люблю усе . Я тут живу,
Навчаюсь, мрію і росту.

І с а ч е н к о І л о н а

Калина і Дніпро

Стоїть дівчина Калина,
А Дніпро шумить.
„Дніпро – це козацька сила”, -
Каже дівчина Калина.

К р и к у н е н к о І л о н а

Україна

Це країна – Україна,
Де зростаєм я і ти.
Сивий Дніпро собі шепоче:
«Це найкращий край землі».

П і л і к О л е н а

Моя Батьківщина

Моя Батьківщина – село моє рідне,
Гаями, садами буяє і квітне.
Жили козаки тут – наші діди.

Традиції їхні нам берегти.
Бо сила і воля потрібна завжди,
Ми будем на радість країни рости.

Пушкарєнко Наталія

Осінь

Вже зібрались птахи в теплі краї.
Листячко жовтєньке лежить на землі.
Одяглись діброви в плаття золоті.
Ходить тихо осінь в рідному селі.

Тітарєнко Ярослав

Я родивсь на Україні

Я родивсь на Україні.
Тут уся моя рідня: тут і тато, тут і мама
І сестричка ще мала.
Тут до школи кожний ранок
Я із радістю іду
І тебе, мій краю рідний,
Дуже, дуже я люблю.

У ч н і 3-Б класу

Моє село

Моя маленька Батьківщина,
Моє село, мій рідний край.
Ось річка в'ється, ось зеленіє гай,
Ось степ розкинувся за небокрай.
Старі люди нам розповідали,
Що тебе козаки заснували.
На честь хороброго полководця Аджима
Тебе Аджамкою назвали.
Моє село, мій рідний край,
Завжди живи і розквітай!

з книжки-саморобки „Моє рідне село – ти зоря світанкова”
учнів старших класів

А с а у л ю к Я н а

Моє рідне село!
Моя рідная серцю Аджамко,
Ти для мене, - мов мамина пісня.
Я – піщинка твоя.
Я – родини своєї дитя.
Колисало мене
В калиновій затишній колисці,
А тепер поведеш
На широку дорогу життя.

Б і л ь к е в и ч Г а н н у с я

Поглянь на карту України,
Там в центрі видна із даля
Багата, щедра, моя рідна
Кіровоградщини земля!

Що в центрі України - правда щира,
Добровеличківка це підтвердила.
Стоїть поважно камінь при дорозі
Серед степів у верболозі.

Проїдеш з заходу на схід –
Залишиш в триста кілометрів слід.
А з Власівки до Юр'івки пройдеш,
То в половину менше ти знайдеш.

Черкащина - північний наш сусід,
А Полтавщина та Дніпропетровщина – на схід
Одеська й Миколаївська до моря простяглись,
А гайворонці з вінничанами зустрілися.

На сході області Дніпро тече
І виручає нас його «плече».
Немов артерії від серця, водоводи
Несуть з Дніпра на правий берег води.

До моря з області далеко.
Вона - «перлина степова», їй ніжну і хвилясту пісню
Зелене море заспіва.
На придніпровських сивих кручах
Та на долинах річкових
Лежить і мріє наша область,
Чекає подвигів нових.

І г н а т е н к о Ю л і я

Золотяться хлібні ниви,
Гордо соняхи квітують.
Спіють груші, спіють сливи,
Смачно фруктами частують.
Та спинися на хвилину
І послухай стогін, сину!
То природа стогне тихо,
Бо спіткає її лихо.

Орють, сіють, культивують,
Ліс частіше все корчують,
В ріки стоки виливають
І живе все цим вбивають.
Тож болить, природі, гірко.
Пророста в озоні дірка.
Не співають нам птахи,
Не сідають на дахи.

Слід задуматись, згадати,
Що природа - друга мати.
Нівечить її негоже!
Кожен хай їй допоможе!

Це малий і чарівний кусочок Землі,
Де душа відпочити б хотіла.
Степ ховається тут у вечірній імлі
Ранок кличе узятись за діло.

Лози верб понад берегом слухають спів,
І шепочуть про щось загадкове.
Ти, Аджамко, - перлина степів,
Ти для мене єдина, казкова.

Тихо спіють городи, гіллясті сади
Зазирають в віконниці хат.
Вітер хмари жене волохаті сюди,
Щоб пролити на все дощопад.

Але злива минає, злітають птахи,
Колоситься пшениця дорідна.
Хай цю землю минуть небезпека й гріхи
Розквітай у віках, сторона моя рідна !

Петрухін Юрій
9 клас

Рідне село

Я люблю гулять в гаю,
Залюбки туди іду.
Де ще краще, я не знаю,
Як у рідному краю.
Я люблю гулять в полях,
Сонце вранішнє вітатъ.
А живу я у Аджамці,
Де так люблять всі співать.
Знаю, де луги чудові,
Річка де в'юниться.
Знаю, де чудові квіти
Із землі, з росиці.
Ось такий мій рідний край,
Село моє рідне.

Багатюща тут земля
І люди привітні.
Добре жити у Аджамці,
Добре жить в моїм селі.
Де ще краще, я не знаю,
Як на рідній цій землі.

Нагорний Вадим

Нам природу треба берегти,
Щоб стати справжніми людьми.
Май добру душу й радісні слова –
Чи дорослий ти, чи лиш маля.

Ти повинен всіх любити:
І трави, і квіти,
І те сонце, що яскраво сяє,
Все, що жити нам допомагає.

Бережіть природу, люди!
Бо якщо помре вона,
То і нам життя не буде.

Щербина Андрій

9 клас

Зимові етюди

Що за чарівниця
До нас завітала?
Що за біла птиця
Нас зачарувала?

Кругом пухом сипле
Білим та пухнастим.
Радує Зима нас
Кришталевим щастям.

Ми лаштуємо годівнички
Для малесеньких синичок,

Для братиків – снігурів,
Для сіреньких горобців.
Насипаємо пшенички,
Наливаємо водички.
Ми даруємо гостинці
Кожній грудочці-пташинці.

* * * * *

с. Бережинка
Кіровоградський район

Шаріпови Ваня і Марія
6, 8 клас

Річка мила Писарівка,
Бережинкою тече
Хоч вона і невеличка –
Любим ми її зате.

В жарку днину побродити,
Відпочити в холодку
Наловить ряски качатам
Або ж рибки на уху.

Як романтично пахне матіола.
І айстра з-за паркану вигляда,
А понад стежкою, що в'ється до криниці,
Що м'ятою й любистком поросла,
Зігнулася від кетягів калина –
Ще трішки й досягне вже вона.

Настане осінь з холодом гнітючим
Померзнуть квіти і лише вона
Як жар горітиме і серце буде гріти
Тим теплим спомином,
Що ще прийде весна...

с. Веселівка
Кіровоградський район

Путренко Євген
10 клас

Кетяги червоні, соковиті,
Кров'ю славних козаків налиті.
Невмируща воля України
Схована в цих кетягах калини.

с. Созонівка
Кіровоградський район

Титова Наталка
10 клас

Стежка перша. Вулиця мого дитинства.

У кожного, мабуть, є місце, яке запам'яталося найбільше, до якого завжди хочеться повернутися, яким захоплюєшся і зберігаєш у серці. Як правило, це місце, де народився і виріс. Для мене – це вулиця Академічна у моєму селі. Вулиця моя недовга, якихось 200-300 метрів, але вона дуже затишна і зелена. На ній два п'ятиповерхових будинків і з десяток хат.

Глянеш направо – місто, наліво – село. Біля кожного будинку садки і квітники, господарі турбуються про те, щоб чисто було в дворах і на прилеглих до них частинах вулиці.

Неподалік знаходиться шкільна спортивна площадка і ми часто проводимо там дозвілля.

Привертає увагу одиноке горіхове дерево, на якому можна побачити дятла, що вистукує дзьобом по стовбуру, шукаючи шкідників.

Вечорами, на саморобних лавах, відпочивають старенькі люди, збирається молодь, а вдень їх окупують малюки.

Гарна моя вулиця в будь-яку пору року, та особливо в середині осені, коли тихо кружляє різнокольорове листя, синє небо заглядає у вікна або дрібненький дощ барабанить в шибки.

Впевнена, де б не була, думками часто линутиму на вулицю мого дитинства, вона буде мені снитися ночами і кликатиме в материнський дім.

Часто здається, ніби вулиця розмовляє зі мною шелестом гілок, повівом вітру, шерхотом автомобільних шин по стрічці асфальту, пташиним криком, поодиноким гавканням собаки у чиємусь дворі і ще безліччю різних звуків.

Вночі, поки повний місяць зазирає у кімнату, вулиця схожа на таємничу живу істоту, яка чекає чогось незвичайного і бажає прокинутися кращою, оновленою. А може, це просто мені мріється таке, коли я вдивляюся в її темінь.....

* * * * *

с м т К о м п а н і ї в к а

Ш а м ш у р В і к т о р і я
9 клас

Квітуй, Україно!

Росте край долини червона калина,
Дорогу встеляє барвінкова синь,
Квітує моя чарівна Україна
І запахом липи медовим п'янить.

Тендітна ромашка у лузі
Здіймає до сонця свої пелюстки.
Квітує моя Батьківщина
Країна любові й краси!

* * * * *

м. М а л а В и с к а

К р а в ч е н к о О л е н а
10 клас

...Моя маленька Батьківщина! Рідна, привітна, чарівна, незрівняна! Я готова всі найкращі прикметники написати задля того, щоб всі дізналися про твою багату теплом, добром і ніжністю душу. Нехай, ти невеличка, але твоєї сердечної любові вистачає на всіх нас, твоїх відданих маловищан.

Ми ніжно вплітаємося в твої обійми, а на серці так спокійно і затишно, як у маминих обіймах. Я люблю тебе, моє рідне місто, мій спокій і рівновага, моя маленька Батьківщина!

с м т Н о в г о р о д к а

Б о й к о Н а т а л і я

9 клас

Україні

Україна – рідний край,
Що зветься Батьківщиною.
Його завжди ти пам'ятай
І будь його дитиною.
Лети сюди з чужих країн,
Як птах, що вільно дише.
Не забувай лісів, гаїв.
Письменників, що пишуть.
Усе воно, твоє, єдине,
Такого більше не знайти.
І зветься все це – Україна,
В якій зростаєм я і ти!
Без неї ми, як птах безкрилий.
Народ, що втратив сенс життя.
Як працівник поганий і невмілий,
Без неї ми не маєм майбуття.
За тебе Бога я молю,
Щоб ти жила і процвітала.
Для цього я усе зроблю,
Щоб ти ніколи не страждала!

Вічний приклад

Поет народний і для народу.
Свої вірші складав Тарас.
Нестримний дух його свободи
І досі ще хвилює нас.

Його любов до України,
Безмежна, вірна, золота.
Дорогоцінна, як перлина,
Як образ матері свята.

Тарас для мене приклад – вічний.
Поет надії та життя.
Він мені дивиться у вічі.
Питає, чи щаслива я?

І чи щаслива Україна?
Я з гордістю кажу, що так!
Бо ми живемо всі єдино,
І знаєм, все в наших руках!

Все таке весняне

Знов прийшла до нас весна.
Вона гарна та красна.
А на небі світить сонце,
Загляда до нас в віконце.
Стало все таке весняне,
І повітря вже духмяне.
Пташки перші прилетіли,
І всі діти їм зраділи.

Недалечко є садочок.
Він лежить через місточок.
В ньому є казковий світ,
Й найгарніший Первоцвіт.

Ч е т в е р т а к Д а р и н а

4 клас

з книжечки віршів і нарисів „Перлинки від Даринки”

Перша вчителька

Моя перша, вчителько!
Вдячна я тобі
За знання, що ти дала,
За любов до всіх.

Ти малих нас повела
У шкільні світи,
Й ніжний теплий погляд твій
Нам завжди світив.

Ти навчила нас любити
Рідну Україну.
Ти дала нам зрозуміти,
Що вона – єдина.

Незалежність України
В серпні є чудове свято,
Квітами багате:
Незалежність відзначає
Україна-мати.

Ми її маленькі діти
І нам є чому радіти:
Ми живемо у країні –
Найкращій у світі!

Український прапор
Прапор чудовий –
Два кольори
Зранку на школі
Вже майорить.

Дуже хороші
Його кольори:
Жовтий, мов сонце,
Сяє, горить.
Синій – мов небо
Безкрає одне.
Оберігає прапор мене.

То України –
Символ святий.
Добрий, хороший
Та дорогий.

Кішечка

Я – кішечка.
Я – ледаченька.
Люблю спати на печі,
Люблю їсти калачі.
Люблю молочко пити
І пісеньку муркотіти.
Не люблю як мене б'ють
За шкоду у хаті,
Як тягають за хвоста
І стають на лапи!
Люблю дивитись у вікно –
За пташками спостерігати.
І люблю мишей ловить,
Бо вони – хвостаті!

У лісі

Я ще ніколи не бачила такого гарного лісу.
Я потрапила до нього – і здивувалася –
як може бути ліс таким гарним ?
Я просто ходила по лісі та милувалася ним.
На моєму шляху ріс розкішний кущ.
Я розгорнула його та побачила полохливе зайчєня. Зустрівшись зі
мною поглядом, зайчєня дременуло навтьоки.
А я пішла собі далі...

* * * * *

с м т Новоархангельськ

Остроушко Ірина
6 клас, СЗШ № 2

Я живу біля селища Новоархангельськ, в мальовничому селі Журавка. Ніде на цій планеті не знайти такого прекрасного місця. Це моя наймиліша, найчарівніша батьківщина. Журавка знаходиться біля невеличкого ставочка, поряд з лісом. Я дуже люблю милуватися заходом сонця біля ставка. Небо стає червоно-полум'яним і тільки хмарки плывуть по неосяжному просторі.

А ще я люблю дивитися, як чапелька ходить по зеленому очереті, шукаючи чим поживитися.

Коли, лежачи, дивитись на небо серед шелестких трав і духмяних ароматів квітів, ти ніби засинаєш серед чарівної природи, це навіває на думку, про нерозривний зв'язок людини з природою, який триває вічно. А ще я люблю, коли все село та ліс ховаються у сизому тумані, ніби нагадуючи, що всім час спати, і природі, і всьому живому.

Дуже гарна природа на Новоархангельщині влітку. Коли поля ще в достиглому колосі, а ген-ген далеко-далеко видніються вершки колосків, що наповнилися силою від годувальниці-землі, і аж оку мила ця золота нива, яка ніби благає, щоб її зібрали. А десь в цьому золотому світі колосків чути тихе пищення, це жайворонки дощу просять.

Цю красу неможливо намалювати, описати. Коли дивишся ввечері кудись вдалину, можна побачити лісок, де шумлять віти дерев, і все забуваєш і з'являється ніжне, ніжне почуття, яке оповиває тобі душу і ти більше нічого не можеш чути крім цього. А десь вгорі мирно плывуть хмарки та звать тебе до себе. І ти хочеш відірватись від землі і летіти кудись в синю далечінь, в той неосяжний клаптик, що манить, чарує та зве тебе. Хочеться забути всі проблеми, що в тебе на душі і стати частиною цієї прекрасної природи. Не вистачить слів описати природу моєї малої батьківщини, що відчуває людина у своєму серці, споглядаючи неозорі простори. А навкруги всі кольори життя: блакитно-рожевий – від хмаринок, смарагдовий – від дерев, червоний – від ясного сонечка. І зовсім немає чорного кольору смутку, жалоби, сліз та печалі. Є лише життя, яке вирує навколо нас. І милують моє око ті голубі стрічки річок, діброви, і зелені ліси моєї батьківщини.

А яка красива ніч в моєму селі! Місяць плыве по небу, відкидаючи промінчики на синь ставку, природа впадає у сон, а ніжне повітря падає на обличчя. І хіба це не краса?

А коли настає ранок, природа оживає, небо стає рожево-полум'яне і тільки частинку місяця видно десь у тих кольорах ранку. Пташки співають прославляючи ранішнє сонечко, яке вийшло з-за небокраю.

Ті дерева, що квітнуть вишневими садками поблизу Синюхи, ті старі-престарі камені, що ніколи нічого не розкажуть людям, тримають все в собі, все горе і радість, що була на нашій землі. Дерев та каменів багато, але, як і сизі камені, що

вже поросли мохом і травою, нічого нам не розповідають. Вони лише шумлять своїми вітами та кронами, оберігаючи спокій своєї землі, яка дала їм, маленьким пагінцям, - сили, стати могутніми деревами.

Новоархангельщина наділена всіма скарбами землі, красою природи та родючими ґрунтами. Навіть, коли я поїду кудись далеко від моєї малої та прекрасної батьківщини, мені не мило буде те цвірінькання нерідних птахів, я не з такою насолодою дихатиму тим повітрям, не чаруватиме мене ні та природа, ні історія, ні чужа культура. Ніколи мені не будуть милі ті люди, що не люблять і не роблять щось корисне для своєї батьківщини.

Кожен з нас, теж, з малої дитини виросте великою, мужньою людиною, яка не повинна ніколи зраджувати свою Батьківщину.

Я вважаю, що душа тієї людини, яка байдужа до краси, природи – мертва. Нехай усі люблять свою Батьківщину, так, як я люблю свою Новоархангельщину.

м. Новомиргород

Русецька Оксана
9 клас

Моя мала Батьківщина

Мабуть, кожна людина вважає, що її місто, або село, де вона народилася і живе – найкращий куточок землі. Моє місто – єдине, неповторне: воно викохало мене на своїх долонях, збагатило своєю красою, подарувало друзів. Тут проходить моє босоне дитинство. Яка чудова природа мого краю! Люблю спостерігати за тихим плесом річки Гептурки, слухати ніжний шепіт полів, відчувати ніжну прохолоду шовковистої трави луків. А ще свої відчуття стараюсь втілити в малюнок, бо дуже люблю малювати.

Дуже люблю свій народ, який споконвіку шанує працю, хліб на столі, рушник на стіні, мамину пісню. А ще за те, що мій народ завжди був волелюбним.

Коли я думаю про минуле свого краю, бачу чорну, витоптану ордою биту дорогу. Запряжені в турецькі аркани, бредуть у неволю кароокі, вродливі дівчата і високі чорняві хлопці – краса, велич і надія України.

Особливо цікаво про історію мого міста розповідає мій тато, він працює вчителем. Я з цікавістю слухаю розповіді про те, як наші козаки та турка билися, як турки на річці Гептурці віз золота загубили, як на тій річці колись розбили турків. Як козаки, розповідаючи, говорили: «Гепнули турка!». З того часу люди і називають так річку. Тато розповідав цікаві легенди пов'язані з історією назви «Златопіль». За однією з легенд наше місто так назвав князь Потьомкін. Під час огляду своїх володінь він заїхав у Гуляй-Поле (так раніше називали наше місто), жителі піднесли йому діжечку золотих червінців. Потьомкін прийняв дарунок, сказавши : «Це не Гуляй-Поле, а Золоте поле!».

Горджуся своїм містом, горджуся його славною історією, горджуся видатними людьми, які народилися і проживали в нашому місті. Я впевнена, хоч куди б закинула мене доля, солодкий дим рідної оселі буде завжди зі мною.

* * * * *

м. Новоукраїнка

Токар Тетяна
13 років

Найкраще місце на землі
Казка

В тридев'ятім царстві, в тридесятій державі, а точніше в мальовничому містечку Новоукраїнка, що на Кіровоградщині, жили-були дві сестрички – Оленка і Тетянка. Були вони красунечки та розумнички, особливо для своїх тата й мами. Жили вони весело: іноді дружили, іноді сварились, тобто все, як у справжніх сестер. І одного разу потрапили в пригоду.

А було це так. Гуляли якось дівчатка по місту, розмовляли, і, раптом, Оленка сказала: «В якому негарному й нецікавому місці ми живемо. Нічого в нас немає видатного, захопливого, неймовірного, такого, щоб всі люди приїжджали до нас за тисячі кілометрів помилуватися та подивуватись. От якби ми жили в якомусь іншому місті, або навіть в іншій країні...».

Тетянка подумала і погодилася з сестрою: «Дійсно, в нашій Новоукраїнці трохи нудно і нема нічого особливого. От якби можна було обійти весь світ та знайти найкраще місце на землі, але, на жаль, це неможливо».

- У світі немає нічого неможливого, особливо, якщо дуже захотіти, - почули дівчатка скрипучий старечий голос.

Вони здивовано оглянулися і побачили на лавці дуже старого дідуся. Він був маленький, зігнутий, мов знак питання й настільки зморшкуватий, що обличчя його було схоже на зіжмаканий аркуш паперу. Але очі дідуся були напрочуд молоді й жваві та світилися добротою й розумом.

- Хто ви такий?! - запитали дівчатка.

- Я – найстаріший житель Новоукраїнки, мене звати дід Архип. Випадково я почув вашу розмову і вирішив, що повинен вам допомогти.

- Чому саме нам? - здивувались сестрички.

- Тому, що я живу в цьому місті дуже давно, майже, з дня його заснування і не вважаю його таким нецікавим. Новоукраїнка має свою цікаву біографію та свою історію, що починається з сивої давнини.

- Ой! А ми й не знали, що наша Новоукраїнка має якусь цікаву історію. Розкажіть, будь-ласка, дідусю! - навперебій просили діти.

- Із задоволенням вам розповім, адже це було для мене, ніби вчора, - проскрипів дідусь. - Майже 250 років тому було засновано військову фортецю Павлівськ. У 1773 р. Павлівськ офіційно отримав статус неадміністративного міста, хоча фактично був містом з початку свого існування – заснувався як фортеця. Павлівський посад був полковим поселенням – тут знаходився штаб 1-го Українського уланського полку, у зв'язку з чим у 1830 р. місто перейменували на Новоукраїнку.

- Тепер я зрозуміла, чому наше місто має назву Новоукраїнка, - вигукнула нетерпляче Тетянка. - Та все ж є на світі міста з цікавішою історією.

- У нашого міста не тільки цікава історія, але й мальовнича природа, - продовжив свою розповідь дід. - Подивіться навколо, як багато є в нас дивовижних куточків, будинки потопають в зелені садів, кругом цвітуть квіти, над річками схилились розлогі верби. А погляньте на золоті поля пшениці та ячменю. Золоті колоски заворожують своєю красою – це найкрасивіші, на мою думку, краєвиди нашої Новоукраїнки. Хлібороби докладають дуже

багато зусиль, щоб виростити таку красу. А скільки праці й поту затрачено новоукраїнцями, щоб переробити ці колоски на смачну продукцію, яку ви з задоволенням споживаєте. А чи знаєте ви, що наш хліб найсмачніший на всій планеті?

- Невже?! - із захватом вигукнули дівчатка.

- А все тому, - продовжував дідусь, що наша Новоукраїнка знаходиться у степовій зоні України та має найродючіші ґрунти на землі – чорноземи.

- О, як багато ти знаєш про наше місто! - захоплено промовила Тетянка.

- Це все так, - махнула рукою Оленка. - Але в інших містах і природа краща і краєвиди захоплюючі та й люди там, можливо, кращі. Але, мабуть, ми так і ніколи й не побачимо таких далеких і таких прекрасних земель. А чи знаєте ви, що кольорові граніти, які знаходяться біля нашого міста в селищі Кам'яний міст, прикрашають архітектурні споруди багатьох країн. То ви й досі вважаєте, що є дуже багато міст кращих за наше?

- Так, - впевнено відповіла Оленка.

- Бачу, я вас не переконав. Тому виконаю ваше бажання побачити інші землі. Пропоную вам вирушити в подорож по всіх країнах світу.

- А як ви це зробите, дідусю?

Дідусь мовчки дістав із кишені потріпаного плаща сувій паперу. Коли він розгорнув його, то дівчатка побачили стару, потріпану карту. Вони з захопленням дивилися на неї, ніби застигли в німому захваті, передчуваючи пригоди та подорожі, які чекатимуть їх в недалекому майбутньому.

- Цю карту, - мовив дідусь, - коли я був ще малим, (а було це сотні років тому) мені залишив один старий чарівник, який доживав останні дні свого життя. «Бережи цю карту, - сказав він. Вона незвичайна. За допомогою неї можна потрапити в будь-яке місце на планеті. Але знай, що ти не знайдеш країни кращої, ніж наша, бо ти тут народився».

- Дурниці все це! - перебила розповідь дідуса Оленка, - є багато людей, які виїхали з нашої країни назавжди і, навіть, не шкодують про це.

- Ти дуже помиляєшся, - сумно захитав головою старий співрозмовник, - але повинна сама це зрозуміти. Тому не баріться, доторкніться до карти і промовте назву міста, в якому ви хочете побувати.

Дівчатка взялися за руки, доторкнулися разом до карти і Оленка, яка була старшою сестрою, а тому сміливішою, першою назвала місто: «Нью-Йорк!».

Вітер засвистів в вухах, прогримів грім, і дівчатка опинились в незнайомому для них місті, яке славилось найвищими хмарочосами, пам'ятниками та статуєю Свободи. Довго блукали дівчатка вулицями великого міста, але не почули ні одного зрозумілого слова, не побачили ні одного дружнього обличчя і статуя Свободи вже не здавалась такою чудовою і захопливою, вона стала холодною та непривітною.

Сестрички знову і знову промовляли назви міст, де, на їхню думку, було найкраще місце на землі. Вони побували в багатьох країнах, побачили безліч чудових пам'ятників, цікавих місць, незвичайних споруд.

І от одного разу, коли вони бродили вулицями нового чудового міста, вони зустріли літню жінку. Вона почула, що дівчатка розмовляють між собою українською мовою, почала їх обнімати і цілувати, мов рідних. З'ясувалося, що вона вже більше тридцяти років тому разом із чоловіком емігрували до Парижу, а до цього жила в Новоукраїнці.

Я вже так давно не була на Батьківщині і зараз ладна віддати все, щоб повернутися додому. Але я вже стара і немічна, так і доведеться помирати на чужині. І тут вона гірко заплакала.

- Але ж це – Париж, місто-мрія, - недовіжливо сказала Оленка.

- Невже за ці роки ви так і не забули Новоукраїнку?! - вигукнула Тетянка.

- Ну звісно, ні, - відповіла жінка, - за ці 34 роки я тільки більше полюбила її...

І дівчатка, вже з іншим настроєм вирушили далі. Оленка була серйозна й замислена, а Тетянка навіть почала плакати.

- Чому ти плачеш? - запитала її Оленка.

- Я хочу додому! - крізь сльози промовила Тетянка.

- Але чому? Адже ми ще не знайшли найкраще місце на землі.

- Знайшли! Ми просто не розуміли цього! Це наша Новоукраїнка. І, щоб зрозуміти це, нам потрібно було віддалитися від неї на мільйони кілометрів.

- І чому ти так вважаєш? - недовіжливо запитала старша сестра.

- Що в ній є такого, чого немає жодне місто на світі?

- Наша Новоукраїнка – це місце, в якому ми народилися, де жили наші предки. Я сумую за тими краєвидами, які ми не знайдемо в інших містах та країнах. Мені не вистачає нашого будиночку, що зігрівав нас довгими зимовими вечорами, та рятував від літньої спеки, в ньому живуть наші батьки, я дуже сумую за ними. Уяви своє життя без цього всього! Воно буде просто безглузде! - зробила висновок Оленка. Тільки вона це промовила, перед ними з'явився їхній старий знайомий дідусь Архип.

- Ну що, ви знайшли найкраще місце на землі? - запитав він.

- Так! - крикнули вони разом. - Це наша Новоукраїнка!

- Ви прийняли правильне рішення! - сказав дідусь. - Але, повернутись додому моя карта не допоможе, тому, що на ній не позначена Новоукраїнка – вона надто маленька, щоб бути на цій карті.

- Що ж нам тепер робити? - злякались дівчатка. - Невже ми назавжди залишимося на чужині, ніколи не побачимо своїх батьків, рідних, друзів?!

- Звичайно, ні! - заспокоїв сестричок старий Архип. - Але вам потрібна карта України. Знайдіть чарівну крамницю, в якій продаються карти всіх країн світу. Там ви повинні знайти карту України. Доторкніться до неї і промовте назву рідного міста. Лише тоді ви повернетесь додому.

Дівчатка довго шукали цю чарівну крамницю та бажання повернутися додому було дуже сильним і допомогло їм нарешті знайти її. Зайшовши всередину, вони здивувалися.

- Скільки карт! - вигукнула Оленка.

- Як же нам серед них знайти потрібну? - з розпачем промовила Тетянка.

Справді, карт було дуже і дуже багато. Щоб знайти карту України, можна було витратити не один місяць. Цілий день дівчатка переглядали карти на полицях. І раптом... Тетянка звернула увагу на маленьку карту, що непомітно лежала в самому далекому закутку. Ніби зачарована, дівчинка підійшла до неї, розгорнула і побачила обриси рідної України, а просто в центрі – маленьку чорну крапку – Новоукраїнку. Тетянка взяла за руку сестру і вони разом промовили назву рідного міста.

В одну мить вони опинилися в Новоукраїнці, перед ними був парк, в якому вони гуляли, знайома лава. Та на ній не було ніякого дідуся, лише... розкладена стара, пожовкла карта. Дівчатка і пішли далі.

Ніби іншими очима поглянули вони на рідне місто. Гарні краєвиди, скромні будинки, рідна школа, будинок, де вони живуть. А головне – рідні та близькі: тато, мама, бабусі, дідуся, друзі та все те, що для них дороге, що можна впевнено назвати *найкращим місцем на землі*.

* * * * *

сmt О л е к с а н д р і в к а

З а д о р о ж н я І н н а
4 клас

*„Люби та знай свій рідний край,
маленький олександрівцю”*

У прохолодний осінній вечір я сиджу біля вікна і читаю книгу. Мимоволі я відводжу погляд від сторінки. За вікном осінь вже вступила в свої законні права. Я бачу свою рідну Олександрівку – місце де я народилася і зростаю – в різнобарвних кольорах, в які розмалювала її осінь. Раптом мені захотілося заглянути на деякий час вперед і побачити своє рідне містечко в майбутньому.

Так я ще не доросла і навіть не підліток, я не можу говорити про такі серйозні речі як економіка та політика Олександрівки, але принаймні я можу змалювати її зовнішній вигляд в майбутньому в своїй уяві. Мені хотілося, щоб діти, поспішаючи вранці до школи, бачили навкруги себе чисті, затишні вулиці обсажені пишними деревами, біля будинків розкривають свої пелюстки різнокольорові квіти, на охайних дитячих майданчиках безтурботно граються маленькі дітки, люди поспішаючи на роботу, посміхаються один одному, бажаючи гарного дня.

* * * * *

с. Протопоівка
Олександрійський район
Вовк Дарія
10 клас

Шумить гайок,
Щебечуть пташки,
В квітках горбок,
Дзижчать комахки.
Ось тут біжить глибока річка,
Ім'я їй дано – Інгулець.
І хвиля синя набігає,
Хлюпає дзвінко, як співець.
Свою бабусю я згадала,
Як про село розповідала.
Прабаба ще її це знала,
А тій матуся розказала.
Ще двісті-триста літ назад
Геть не було в селі в нас хат,
Ні магазинів, ні садів,
А ні колгоспу, ні полів.
На місці, де тепер село,
Козак жив – славний молодець.
Про його славу скрізь гуло,
І мав він свій тут хуторець.
Його усі тут добре знали
І Протопопом величали.
Був він веселий, говіркий
Ще й чорнобривий та стрункий.
Сім'ю козак мав чималу
І жінку ясну, як зорю.
Багато добрих, дружніх діток,
Неначе ніжних гарних квіток.
Та хоч сім'я була велика
І дуже він її любив,
Та друзів мав у Полі Дикім
І у походи все ходив.
Узявши люльку з табаком
І сівши на коня верхом

В Козацьку Січ він тягу дав,
Народ свій мужньо захищав.
Наш Протопоп мав добру зброю
Її в походах здобував,
Для всякого годилась бою –
Козак про неї добре дбав.
Та якось захворів козак,
Вчувались йому різні звуки...
Помер – угодню Богу так.
Та залишились в нього внуки.
Жили вони та поживали,
Про діда все ж не забували:
В честь Протопопа, від ім'я
Селу дісталась назва ця.
А люди хутір населяли,
Новенькі хати збудували
І Протопопівкою називали.

* * * * *

сmt Устинівка
Крамаренко Олена
7 клас

Устинівко, рідне село,
Що є краще за тебе?
Ці степи, ці низини, гора...
А іншого мені й не треба!
Ти мужньо стояла в бою,
Берегла землю й небо!
Устинівко, рідне село,
Іншого мені й не треба!
Біленька хатинка стоїть,
Росте червоненька калина...
Устинівко, рідне село,
Для мене ти, як родина!
Я тебе не забуду ніколи,
Хоч би де б доля не лишила.
Устинівко, рідне село,
Розкривай свої крила.

Алфавітний покажчик авторів збірки

Літературні роботи

Вступне слово.....	с. 2
<i>сmt Вільшанка</i>	
Лановенко Олена.....	с. 4
<i>Гайворонський район</i>	
Білятинська Юлія.....	с. 5
Зверхановська Ірина.....	с. 6
Лопушанська Влада.....	с. 6
Плаксієнко Олександра.....	с. 9
Ткачук Катерина	с. 5
Чорній Таїса.....	с. 10
<i>Знам'янський район</i>	
Солодаренко Інна.....	с. 10
<i>Кіровоградський район</i>	
Асаулюк Яна.....	с. 14
Бількевич Ганнуся.....	с. 14
Бойко Ангеліна.....	с. 11
Валько Катерина.....	с. 12
Ігнатенко Юлія.....	с. 15
Ісаченко Ілона.....	с. 12
Крикуненко Ілона.....	с. 12
Нагорний Вадим.....	с. 17
Петрухін Юрій.....	с. 16
Пілік Олена.....	с. 12
Путренко Євген.....	с. 19
Пушкаренко Наталія.....	с. 13
Тітаренко Ярослав.....	с. 13
Титова Наталка.....	с. 19
Учні 3-Б класу с. Аджамка.....	с. 13
Шаріпови Ваня, Марія.....	с. 18
Щербина Андрій.....	с. 17

смт Компаніївка
Шамшур Вікторія..... с. 20

м. Мала Виска
Кравченко Олена..... с. 20

смт Новгородка
Бойко Наталія..... с. 21
Четвертак Дарина..... с. 22

смт Новоархангельськ
Остроушко Ірина..... с. 24

м. Новомиргородс
Русецька Оксана..... с. 26

м. Новоукраїнка
Токар Тетяна..... с. 27

смт Олександрівка
Задорожня Інна..... с. 32

Олександрійський район
Вовк Дарія..... с. 33

смт Устинівка
Крамаренко Олена..... с. 34

Художні роботи

Бобринецький район, с. Новоградівка,
Жицька Вікторія

м. Гайворон
Митарєв Олексій

Знам'янський район, с. Мошорине, с. Сабліне
Члени бібліотечного клубу „Вербиченька”
Луцик Олександр

Кіровоградський район, с. Аджамка
Логвиненко Інна

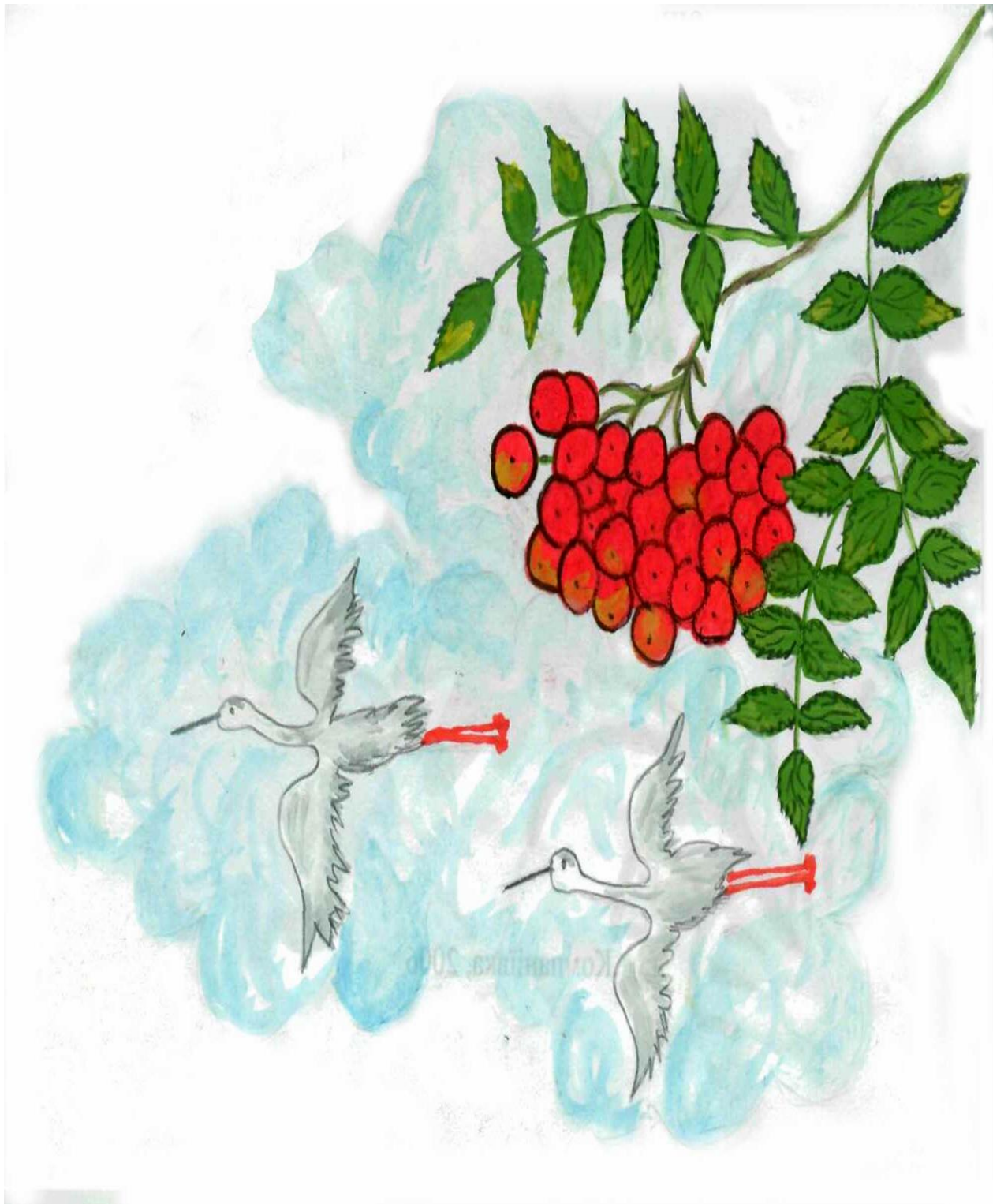
сmt Компаніївка
Мицикова Оксана

сmt Новоархангельськ
Остроушко Ірина

м. Новомиргород
Русецька Оксана

Остроушко Ірина
с.м.т Новоархангельськ

Мицикова Оксана

сmt Компаніївка

Русецька Оксана

м. Новомиргород

Логвиненко Інна
с. Аджамка
Кіровоградський район

«Гайворон - перлина Бугова»

Митарєв Олексій

м. Гайворон

Луцик Олександр

с. Сабліне
Знам'янський район

«Як не любити той край»

Жицька Вікторія

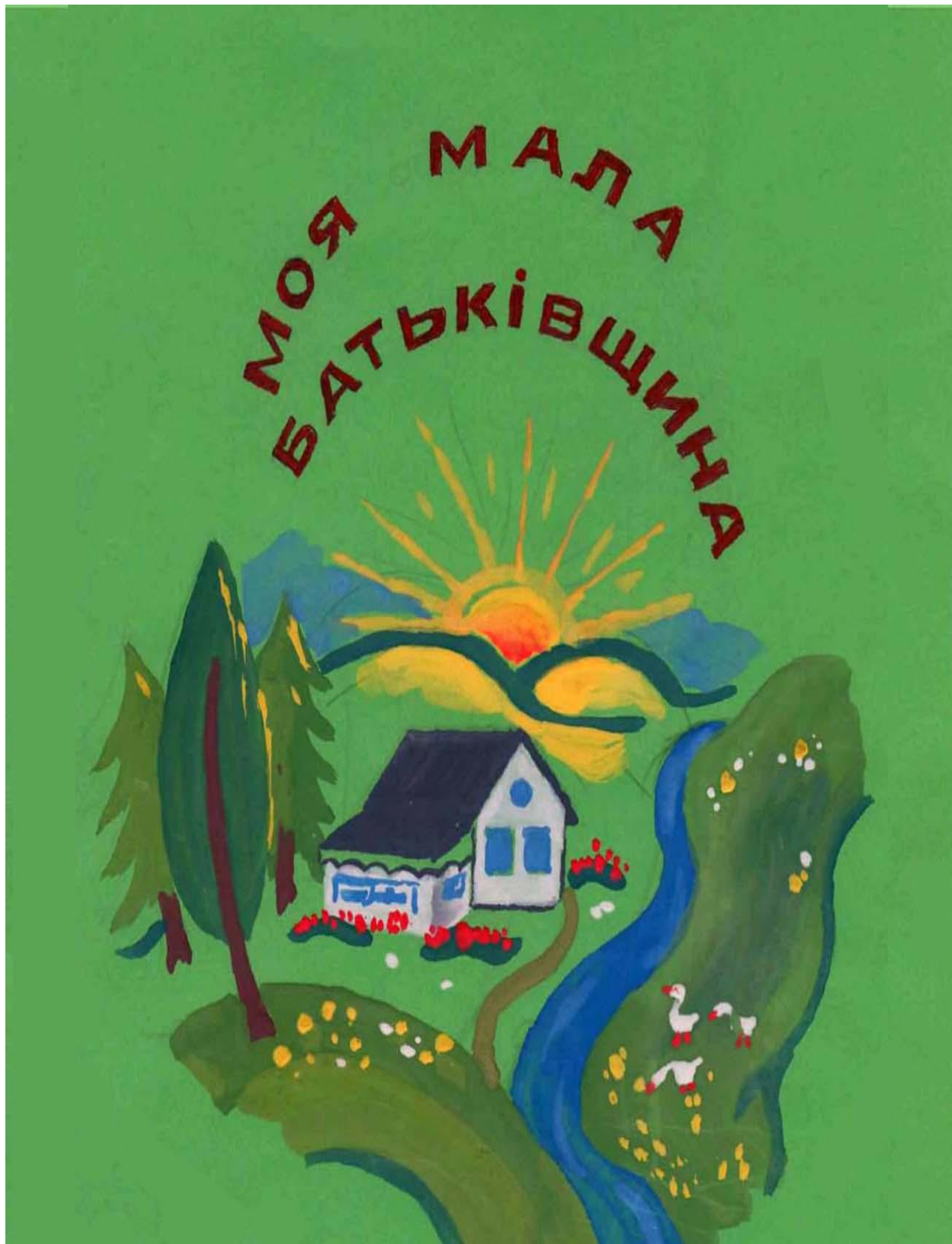
**с. Новоградівка
Бобринецький район**

**Колективна робота членів літературно-поетичного гуртка
„Кришталеві краплини слова” (с. Хашувате Гайворонський район)
перемогла у номінації „Пам’ять заради майбутнього” на Всеукраїнському рівні**

**Влада Лопушанська,
член літературно-поетичного гуртка „Кришталеві краплини слова”,
під час перебування в Німеччині у складі делегації дітей-переможців конкурсу.
На фоні розважального комплексу у Ваймарі**

**малюнок
членів бібліотечного клубу «Вербиченька»
с. Мошоріне
Знам'янський район**